

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма «Туризм»

спеціальність ІЗ Туризм та рекреація

галузь знань І Транспорт та послуги

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

Полтава

2025-2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Статистика туризму для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності ІЗ Туризм та рекреація.

Мова викладання державна

Розробник: Алла Рудич, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, к.е.н., доцент
«01» вересня 2025 року

Алла РУДИЧ

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»
«01» вересня 2025 року

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація»
протокол від 01 вересня 2025 р. № 1.

Голова ради
з якості вищої освіти спеціальності

Олена ЄГОРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 (ЗТР бд 2025)
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	24
Самостійна робота (годин)	80
Вид семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: отримання здобувачами вищої освіти необхідних знань з наукових основ дослідження, статистичних методів та прийомів, вмінь їх використання для дослідження явищ і процесів, що відбуваються у суспільному житті та сфері туризму і рекреації, опанування методів статистичного аналізу.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Туризм»: Основи туризмознавства та рекреації.

4. Компетентності

Загальні:

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові (спеціальні):

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

ФК17. Розуміння місця і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної інформації у забезпеченні діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

5. Програмні результати навчання:

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні	Знати основи предметної області галузі туризму та застосовувати їх у розв'язанні професійних завдань.

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
професійних завдань.	Володіти знаннями методів та прийомів статистики туристичної діяльності з метою самореалізації в професійній туристичній сфері. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань із використанням статистичних даних.
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	Використовувати у практичних ситуаціях методи та прийоми збору, обробки та аналізу інформаційних даних і застосовувати їх в професійних ситуаціях. Вміти формулювати обґрунтовані висновки та змістовні пропозиції за результатами обробки статистичної інформації для обґрунтування професійних рішень.
ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.	Використовувати методичний інструментарій статистичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу (статистичні методи аналізу групування, кореляційно-регресійний, дисперсійний, індексний, прийоми динаміки та виявлення тенденцій) для дослідження та вирішення проблемних ситуацій сфери туризму. Вміти формулювати обґрунтовані висновки та змістовні пропозиції за результатами обробки статистичної інформації для обґрунтування професійних рішень. Знати предметну область туристичного бізнесу та визначати особливості статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.

6. Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, пояснення).

Наочні методи (демонстрування, спостереження).

Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою).

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, заохочення, змагання, оперативний контроль).

Інтерактивні методи (дискусії, обговорення).

Комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

Методи усного контролю (бесіда).

Методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення. Зміст та галузі статистичної науки.

Предмет, методи і завдання статистики туризму. Організація єдиної системи статистики в Україні. Нормативно-інструктивна база проведення статистичних досліджень в Україні. Види державних статистичних спостережень в туризмі. Види статистичної звітності. Основні категорії та поняття статистики (статистична сукупність, одиниці сукупності, статистичні ознаки, варіація, варіанти, частоти, статистична закономірність). Методи статистики. Статистична методологія. Етапи статистичних досліджень у сфері туризму. Основні напрями статистичних досліджень в туризмі.

Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму. Статистичне групування, його суть і завдання у сфері туризму. Види статистичного групування: структурне, типологічне, аналітичне, просте, комбінаційне, вторинне. Методологія статистичного групування туристичної діяльності. Послідовність побудови інтервального ряду розподілу. Групувальні ознаки. Класифікація та розподіл на групи в статистиці туризму. Побудова ранжированого ряду. Визначення кількості груп. Визначення величини інтервалу. Особливості групування малих сукупностей. Обчислення статистичних характеристик ряду розподіл, інтерпретація результатів групування туристичної діяльності.

Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму. Поняття та види статистичних показників. Кількісні та якісні показники туристичної діяльності. Абсолютні, відносні показники, їх види (динаміки, планового завдання, виконання плану, структури, порівняння, координації, інтенсивності) і форми виразу. Середні величини як характеристики ряду. Об'ємні середні величини (арифметична, геометрична, гармонійна, хронологічна та інші). Структурні середні показники (мода і медіана), особливості їх визначення для різних видів рядів розподілу. Середні та відносні показники діяльності колективних засобів розміщення. Система статистичних показників доходів і витрат колективних засобів розміщення. Показники туристо-потоків за даними звітів колективних засобів розміщення.

Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків. Статистичні ряди динаміки, їх види та правила побудови. Види рядів динаміки. Аналітичні показники рядів динаміки, середні показники динамічного ряду туристських потоків. Поняття тенденції розвитку туристо-потоків. Побудова динамічних рядів – об'єднання попередніх результатів дослідження з новими даними. Прийоми аналізу рядів динаміки: укрупнення періодів; ковзна середня; аналітичне вирівнювання основних показників туристичної діяльності. Характеристика основної тенденції туристо-потоків. Прийоми обробки динамічних рядів: приведення до однієї основи, змикання ряду, екстраполяція, інтерполяція туристських потоків.

Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму. Статистичні прийоми виміру сезонних коливань. Коефіцієнти сезонності: сезонна хвиля, середнє лінійне відхилення, середньорічний коефіцієнт сезонності. Концентрація як характеристика варіаційного ряду розподілу показників туристичної діяльності. Основні форми статистичних розподілів. Показники оцінки варіації туристичних продуктів (розмах варіації, середнє лінійне відхилення, середнє квадратичне відхилення, дисперсія, коефіцієнти варіації – лінійний, квадратичний, осциляції).

Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності. Статистичні індекси, методика їх обчислення та зміст у сфері туризму. Функції індексів у статистичному дослідженні колективних засобів розміщення. Завдання індексного аналізу. Індивідуальні та загальні індекси. Територіальні індекси, особливості їх обчислення. Агрегатний індекс як основна форма індексу. Індексована величина. Елімінована величина. База порівняння. Система взаємозв'язаних індивідуальних індексів у статистиці колективних засобів розміщення. Зведені індекси та їх системи в статистиці колективних засобів розміщення. Аналіз динаміки розвитку та впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на рівень показників ефективності туристичної діяльності.

Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів. Сучасні класифікації засобів з розміщення туристів. Особливості формування засобів з розміщення туристів у галузі туризму. Система основних показників діяльності колективних засобів з розміщення туристів. Абсолютні та відносні показники діяльності санаторно-курортних та оздоровчих закладів. Аналіз динаміки та впливу факторів на ефективність діяльності підприємств готельного господарства сфери туризму.

Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі. Особливості та проблеми визначення місця туризму в економіці країни. Визначення туристських витрат та туристського споживання. Туристське споживання. Показники надходжень від туризму. Структура туристського споживання. Обчислення середньодобових витрат відвідувача. Розрахунок обсягу туристського споживання. Державні вибіркові опитування відвідувачів щодо визначення обсягу туристських витрат. Методологічні основи проведення вибіркових

спостережень у туризмі. Специфічні туристські товари та послуги. Показник середньодобових витрат відвідувача. Розрахунок загального обсягу туристського споживання, його динаміка і тенденції.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти			
	ІЗТР бд 2025			
	усього	у тому числі		
л		п	с. р.	
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	12	2	2	8
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	16	2	4	10
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	14	2	2	10
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	16	2	4	10
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	14	2	2	10
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	18	2	4	12
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	14	2	2	10
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	16	2	4	10
Усього годин	120	16	24	80

8. Теми семінарських занять.

Не передбачено навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин, денна форма здобуття освіти
	ІЗТР бд 2025
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	2
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	4
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	2
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	4
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	2
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	4
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	2
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	4
Разом	24

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин, денна форма здобуття освіти
	ІЗТР бд 2025
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	8
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	10
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	10
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	10
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	10
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	12
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	10
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	10
Разом	80

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою по навчальній дисципліні «Статистика туризму». Реалізація даного напрямку роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання передбачається шляхом підготовки до практичних занять, контрольної роботи, глосарію та обчислення завдань, які виконуються в межах самостійної роботи в аудиторний та позааудиторний час.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Назви тем	Форми контролю програмних результатів навчання
<p>ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.</p> <p>ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p> <p>ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу</p>	<p>Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.</p> <p>Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.</p> <p>Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.</p> <p>Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків</p> <p>Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.</p> <p>Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.</p> <p>Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.</p> <p>Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.</p>	<p>Виконання завдань на практичних заняттях.</p> <p>Виконання завдань самостійної роботи (розрахункові завдання, глосарій)</p> <p>Аудиторна контрольна робота.</p> <p>Екзамен.</p>

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни*

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	аудиторна контрольна робота	розрахункові завдання	глосарій	екзамен	
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	4			1		5
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	8 (2×4)			1		9
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	4			1		5
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	8 (2×4)			1		9
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	4		7	1		12
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	8 (2×4)			1		9
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	4			1		5
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	8 (2×4)		7	1		16
Аудиторна контрольна робота	–	10	–	–	–	10
Екзамен	–	–	–	–	20	20
Разом	48	10	14	8	20	100

* Протягом семестру передбачено виконання двох самостійних розрахункових завдань (максимальна оцінка – 7 балів), бали виставляються окремою позицією після здачі виконаного завдання; написання глосарію (категорії, визначення) за кожною темою; контроль знань передбачає виконання аудиторної контрольної роботи, максимальна кількість балів 10 (2 теоретичні питання по 3 бали, практична ситуація – 4 бали), бали виставляються окремою позицією – в кінці семестру.

Шкала і критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	При виконанні завдання розрахунки виконані без помилок, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів. Здобувач проявив високий рівень вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності

Кількість балів	Критерії оцінювання
	суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах дисципліни.
3	При виконанні завдання допущені принципові помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, аналітичного забезпечення діагностики суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.
2	Завдання виконано менш ніж на 50 %. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях, відсутні висновки. Здобувач вищої освіти проявив низький рівень вмінь аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах дисципліни.
1	Завдання виконано менш ніж на 20 %. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти показав незадовільний рівень знань і практичних навичок, слабо проявив володіння програмними результатами навчання.
0	Здобувач вищої освіти не виконав практичне завдання (задачу), не проявив оволодіння програмними результатами навчання.

*Аудиторна контрольна робота
(2 теоретичні питання, 1 задача)*

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичні питання	
3	Здобувач проявив високий рівень теоретичних знань та вмінь застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення задач; може ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення, методи отримання, збору та аналізу фінансової інформації. Здобувач може застосовувати набуті теоретичні знання; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
2	Здобувач вищої освіти проявив добрий рівень знань теорії застосування статистичних методів; може застосовувати набуті теоретичні знання для змістовної інтерпретації отриманих результатів; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики

Кількість балів	Критерії оцінювання
	діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість відносно високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання даної дисципліни.
1	Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень знань; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Здобувач вищої освіти проявив недостатній рівень теоретичних знань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної дисципліни.
Задача	
4	Здобувач проявив високий рівень вмінь застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення поставлених задач; може застосовувати набуті практичні навички; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання даної дисципліни.
3	Здобувач вищої освіти проявив добрий рівень навичок застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення задач; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
2	Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень вмінь застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення задач; не може застосовувати набуті теоретичні знання; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1	Здобувач вищої освіти проявив недостатній рівень теоретичних і практичних знань та навичок вивчення дисципліни, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0	Відсутність виконаного завдання (задачі).

Самостійна робота: розрахункові завдання

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-7	Здобувач вищої освіти отримує у випадку коли робота відповідає всі поставленим критеріям щодо змісту та оформлення, здобувач вищої освіти здійснив його захист шляхом відповіді на окремі питання, що свідчить про відмінний рівень вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах дисципліни.
4-5	Здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного виконання роботи, в якій присутні недоліки в оформленні роботи, що свідчить про відмінний рівень вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання даної дисципліни.
2-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку задовільно виконаної роботи: неповні відповіді на питання, помилки в розрахунках, не розуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про задовільний рівень вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
0-1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленого завдання або повної невідповідності роботи вимогам за змістом і оформленням, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і програмних результатів.

Глосарій

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Наявний словник повністю розкриває категорії статистики. Матеріал поданий з виділенням і систематизацією головного, розкриттям сутності предмета, законспектовані усі теми, категорії, визначення. Здобувач вищої освіти проявив високий (відмінний) рівень роботи з літературними джерелами, документацією суб'єкта туристичного бізнесу; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; може обґрунтовувати рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
0	Законспектовано менше ніж 30 % матеріалу, що не дозволяє повністю зрозуміти сутність та основні особливості статистичної науки. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень роботи літературними джерелами, документацією діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Кількість балів	Критерії
Для теоретичних питань 1-3 (оцінюється окремо кожне з питань, максимальна сума 9 балів)	
3	Показані всебічні, систематичні та глибокі знання базових понять статистики туризму. Здобувач може застосовувати набуті теоретичні знання; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2	Показані достатні розуміння базових понять з статистики туризму, здобувач може застосовувати набуті теоретичні знання; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
1	Показані задовільні знання базових понять статистики туризму для відстоювання своїх поглядів у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
0	Відсутність знань основного матеріалу курсу. Здобувач вищої освіти не проявив оволодіння програмними результатами навчання.
Для завдання 4 (задача-ситуація)	
10-11	Розрахунки виконані без помилок. Проявлений відмінний рівень вміння аналізувати статистичну звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. Здобувач проявив високий рівень вмінь застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення поставлених задач; може аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання даної дисципліни.
8-9	Завдання в цілому виконано успішно. Розрахунки виконані без помилок або з незначними неточностями, у висновках допущені неточності або незначні помилки. Проявлений добрий рівень виконання завдання, що свідчить про добрий рівень вміння працювати з документацією; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання даної дисципліни.

Кількість балів	Критерії
6-7	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у розрахунках та/або висновках. Проявлений достатній рівень вміння використовувати методичний інструментарій для вирішення задач; може аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності туристичного бізнесу, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
4-5	Виявлені труднощі в практичному застосуванні статистичних методів і прийомів. Допущені принципові помилки у розрахунках та/або висновках системного та методичного характеру. Проявлений задовільний (посередній) рівень вмінь застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення задач; не може аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2-3	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у відповідях та розрахунках. Проявлений незадовільний рівень вміння застосовувати відповідні статистичні методи для вирішення задач; не може аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1	Розрахунки виконані частково, допущені помилки системного, теоретичного, методичного характеру. Висновки відсутні. Не показне володіння методичним інструментарієм розуміння і використання на практиці базових понять з статистики туризму та суб'єктів ринку туристичних послуг.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і програмних результатів.
0-20	Разом

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під час вивчення навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери із доступом до мережі Інтернет (Wi-Fi), мультимедійне обладнання (проектор, екран). Платформа Google Workspace for Education пакет Fundamentals. Офісний пакет Microsoft 365. Операційна система Windows, веббраузери. Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/>), автоматизована система управління ПДАУ (АСУ ПДАУ) (<https://asu.pdau.edu.ua/>), електронне освітнє середовище на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>).

13. Політика навчальної дисципліни

Терміни виконання та перескладання:

Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики і джерела інформації.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/informaciyno-analitychni-dokumenty>

Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).

Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Статистика туризму».

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-4>

Оскарження результатів оцінювання. Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гаркуша Н. М., Польова Т. В., Гаркуша Н. М. Соціально-економічна статистика : навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Харків: Харків. держ. ун-т харчув. та торгівлі. 2018. 374 с.
2. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
3. Клочан І. В., Христенко О. А. Статистика готельно-ресторанних послуг. Конспект лекцій. Миколаївський національний аграрний університет, 2021.
4. Мальська М. П., Гаталяк О.М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової л-ри, 2018. 224 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/malska-turyzm-u-mistah.htm.
5. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі: навч. посіб. за ред. Мелконян Д. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.

6. Мендела І.Я., Румянцева І.Б. Статистика в готельно-ресторанній справі: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во «Фоліант», 2020. 43 с.

7. Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022, № 2524-IX ВВР, (редакція від 16.08.2022) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>.

8. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР (редакція від 15.11.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

Допоміжні

1. Аксьоненко К. А., Тарасова К.І. Статистичний аналіз розвитку туризму в Україні. *Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень* : збірн. наук. праць. Випуск 3. (Ч.І). ОНЕУ. Одеса. 2020. С. 145–149.

2. Бригілевич Г. М. Міжнародний туризм як інструмент підвищення ефективності функціонування економіки: досвід країн ЄС: збірн. наук. праць. наук. конф. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, 2022. Вип. 21. 368 с.

3. Каченко Т., Дупляк Т., Забалдіна Ю. Івент-індустрія та туризм у світовій економіці. *Scientia fructuosa*. 132, 4. Вер. 2020. С. 55–63. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2020\(132\)04](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2020(132)04).

4. Ковтуник І.І. Міжнародний туризм у світовій економіці, міжнародна співпраця: збірн. наук. праць. наук. конф. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, 2022. Вип. 21. 368 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6229>.

5. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. *Інтелект XXI*. 2020. № 6. С. 51–57. URL : http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_6/11.pdf.

6. Кушнірук Г.В. та ін. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія, за наук. ред. проф. Матвійчук Л. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2017. 450 с.

7. Методологічні положення національної системи туристичної статистики в Україні. URL: <https://www.ntoukraine.org/assets/files/ntou-statisticsmethodology.pdf>.

8. Михайліченко Г., Клімова А. Світовий туристичний ринок: трансформації після пандемії. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. № 2. С. 21-37.

9. Панова І., Гладухова Є. Теоретичні основи дослідження міжнародного туризму. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 322 (5), 2023. С. 192-196. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-32>.

10. Плотнікова М. Ф., Якобчук В.П., Войтенко А.Б., Ходаківський Є.І. Державна політика реалізації туристичного потенціалу України. *Інвестиції : практика та досвід* : наук.-практ. журн. 2022. № 3. С. 102–112.

11. Помаза-Пономаренко А. Л. Розвиток туризму в Україні у воєнний і післявоєнний періоди. *Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського*. Том 33 (72). № 5. 2022. С. 6–11.

12. Прилуцький А. М. Сучасний стан та проблеми розвитку сільського зеленого туризму в Україні. *Актуальні питання у сучасній науці*. Серія Економіка, № 5(23) 2024. С. 1260-1269.

13. Савіцька О.П. Види туризму за метою поїздки: сучасний стан і тенденції розвитку в Україні. *Problemy Ekonomiky. Економіка та управління національним господарством* № 3 . 2021. С. 65-72. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2021-3_0-pages-65_72.pdf.

14. Тараненко Г. Розвиток туризму в сучасних умовах: реалії та перспективи. *Ефективна економіка*. 2022. № 1.

15. Тишко Д. Механізми формування системи моніторингу та статистики медичного туризму. *Економіка, управління та адміністрування*, 2024. (1(107), С. 214–223. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-1\(107\)-214-223](https://doi.org/10.26642/ema-2024-1(107)-214-223).

16. Туристичний барометр України. URL: <https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-barometer-2021-2022.pdf>.

17. Щербакова Н. Стан туристичної галузі України та процес її відтворення в післявоєнний період. *Економіка та суспільство*, 2022. (39). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-17>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Академія NTO.UA. URL : <https://academy.nto.ua/certification.html>
2. Всесвітня туристична організація. URL : <http://www2.unwto.org/en>.
3. Державна Агенція Розвитку Туризму. URL: <http://www.tourism.gov.ua>.
4. Державна служба статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Інформація про розвиток світового туризму. URL: <http://www2.unwto.org/>.
6. Кабінет Міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України URL : <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
8. Міністерство закордонних справ України. URL: www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm.
9. Навчальний онлайн-курс Академії NTO.UA: Статистика туризму в Україні. URL : <https://academy.nto.ua/tourismstatistics.html>
10. Національна система туристичної статистики URL: https://nto.ua/nsts_analytics_ua.html.
11. Національна туристична організація України. URL : <http://www.ntoukraine.org>.
12. Українська асоціація туристичних агенцій. URL : <https://uata.com.ua>
<https://www.edx.org/course/hospitality-tourism-china-global-hkpolyxshtm001x>.